

เทศน์เช้า วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมๆ เพราะเรามาวัดมาวาเรามาแสวงหาสัจจะหาความจริง ถ้าหาสัจจะหาความจริง ความจริงเป็นสิ่งที่ไม่ตาย แต่คนพูดความจริงตายหมดเลย ถ้าคนพูดความจริง เพราะความจริง คนอื่นรับไม่ได้ ความจริง คนอื่นยอมรับไม่ได้ เขาชอบมารยาสาไทย ชอบการเยินยอ ชอบการสรรเสริญ นั่นนะโลกเป็นอย่างนั้น ถ้าโลกเป็นอย่างนั้น เวลาไปที่ไหนจะมีพระเอก มีผู้ร้าย ใครๆ ก็อยากจะเป็นพระเอก ไม่ยอมเป็นผู้ร้าย ใครๆ ก็อยากจะเป็นนางเอก ไม่อยากเป็นนางร้าย นี่ไง เพราะมันแบ่งแยกใจว่าดีและชั่วไง ถ้าดีและชั่วขึ้นมาแล้ว ใจเอ็งมันมีแต่กิเลส มีแต่ทิฏฐิมานะ มีแต่ความอหังการ แต่มารยาสาไทย

มารยาทๆ แค่มารยาทสังคมเรายังซ่อนเร้นกันเลย ยังไม่เป็นความจริงๆ อยากจะเป็นพระเอก แต่ไม่อยากให้ใครชี้หน้าว่าเป็นผู้ร้าย เป็นผู้ร้ายไม่ได้ เป็นผู้ร้ายเป็นสิ่งที่ไม่ดีไม่งาม แต่เวลาเป็นความจริงๆ ในใจของตน ใจผู้ร้ายในหัวใจ ใจความเครียด ใจความทุกข์ยากในหัวใจมันบีบคั้น สิ่งบีบคั้น เห็นไหม

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาท่านเทศน์ว่ากรรมนะ เวลาเทศน์ว่าการอย่าพูดเสียดสีใคร อย่าพูดเบียดเบียนใคร อย่าพูดยกตนข่มท่าน นี่พูดถึงธรรมะๆ ถ้าใจผู้ที่เป็นกรรม

ถ้าใจที่ไม่เป็นกรรมนะ อย่างเช่นเรานี่ ถ้าใจเราไม่เป็นกรรม เราพูดแดกดันคนนู้นคนนี้ พูดกดหัวเขาทั้งหลาย คุกงอยู่คนเดียวไง นี่ไง เวลาถ้ามันเป็นกิเลส แต่ถ้าเป็นกรรมไม่ใช่ ถ้าเป็นกรรมนะ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราะ เวลาเทศน์ว่าการที่มเข้าไปกลางหัวใจ กิเลสทั้งนั้นนะ ไม่ต้องขออนุญาตกิเลสแล้วค่อยเทศน์ ไม่ต้องหวังลาภสักการะ ไม่ต้องการให้คนยกย่องสรรเสริญ ไม่ต้องการใดๆ ทั้งสิ้น เทศน์ฟาดหัวกิเลส ฟาดหัวมันลงไป กิเลสนะ

นี่ไง เขามาวัดมาว่า เขามาทำไม เขามาเพื่อต้องการหาความจริง แล้วความจริงมันอยู่ที่ไหน ความจริงมันอยู่ในตู้พระไตรปิฎกใช่ไหม ความจริงมันอยู่ที่พระใช่ไหม ความจริงในหัวใจเราไม่มีใช่ไหม ถ้าในหัวใจเรามีความจริง เราก็หาความจริงใช่ไหม ถ้าเราหาความจริง ถ้าเป็นความจริง

ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเทศนาว่ากรรมะ กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน คนเรามีเวรมีกรรมกันมาทั้งนั้น ถ้ามีคนมีเวรมีกรรมมาทั้งนั้น เวลาเทศนาว่าการทำงานก็สอนให้มีเมตตาต่อกัน ให้มีน้ำใจต่อกัน อย่าเอาโรคเอาเปรียบกัน นั้นเพราะมันเป็นการข่มไว้ๆ ใจเป็นการข่มไว้ พยายามรักษาของเราไว้ รักษาของเราไว้ละ เราไม่สร้างเวรสร้างกรรมต่อไปข้างหน้านะ ถ้าเรายังทำต่อไป เห็นไหม เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร เรามีเวรมีกรรมต่อกันมาทั้งนั้น

เวลาเราเกิดมาในวัฏฏะ ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านพูดไว้เองในพระไตรปิฎกนะ ยินยันเลย คนที่เกิดมาไม่เคยเป็นญาติ ไม่เคยเป็นที่เป็นที่นอังกันมาในภพชาติใดชาติหนึ่งในวัฏฏะนี้ไม่มี

ถ้าคำว่า “มิเป็นญาติเป็นที่เป็นที่นอังกันมาในภพชาติใดชาติหนึ่ง” แล้วพี่น้อง คุณ ในบ้านมันมีแต่ความขัดแย้งทั้งนั้นนะ แต่ถ้าบ้านไหนมีความสุข มีความสงบร่มเย็น อันนั้นก็บุญของเขา ถ้ามันมีความขัดแย้งมาตลอดมา ถ้าความขัดแย้งตลอดมา เวลาเราเกิดมาในภพปัจจุบันนี้มันมีเวรมีกรรมอันนั้นมา มันมีผลกระทบ ถ้ามีผลกระทบขึ้นมา เราพยายามสงวนรักษาของเราไว้ เราให้มีน้ำใจต่อกัน เราพยายามกดไว้ เวลามันขึ้น นี่อีกแล้ว เอ็งเที่ยวจะสร้างเวรสร้างกรรมอีกแล้ว นี่เวลามันจะขึ้นนี่นะ

ในที่ทำงานๆ ถ้าเป็นธรรมๆ ใช่ไหม เวลาคนเขาเสียคตินิินทาเรา ถ้าเรามีสติมีปัญญารู้เท่าทันในใจของเรา เราก็บอกว่าเราเป็นเบี้ยล่างเขา เราสู้ไม่เท่าทันเขา

แพ้เป็นพระ นั่นนะคือพระผู้ประเสริฐ นั่นนะคือพระ คือพระเพราะอะไร เพราะเราโดนเสียคติ เราโดนทำลายอยู่แล้ว มันเจ็บข้างนอกชั้นหนึ่ง อีกชั้นหนึ่งในหัวใจ ศักดิ์ศรีของเราโดนเหยียบย่ำก็ชั้นหนึ่ง ใจจะเอาคืนก็อีกชั้นหนึ่ง

แล้วถ้าเรามีสติปัญญาเท่าทัน เรามีสติปัญญาเท่าทันอารมณ์ของเรา นั่นไม่ใช่พระหรือนะ นั่นนะพระผู้ประเสริฐนะ แล้วพอพระผู้ประเสริฐ แล้วเหตุการณ์นั้นผ่านพ้นไปแล้วนะ โอ้อโฮ! ถ้า

มาระลึกได้ภายหลังนะ โอ้อโฮ! เรานี่ยอดเยี่ยมๆ ของอย่างนี้ฝึกยากนะ เราฟังธรรมๆ ถ้าเราจะเป็นความจริงต้องเป็นความจริงอย่างนี้นะ

เราไม่ต้องการเป็นพระเอก เป็นนางเอก เราจะเป็นอะไรก็ได้ เราจะเป็นอะไรก็ได้เนะ เราเกิดมาเสมอกัน อย่างเช่นตอนนี้เขาไปช่วย ๑๓ นักฟุตบอล เห็นไหม ถ้ามีน้ำใจต่อกัน มีน้ำใจก็มาช่วยเหลือเจือจานกัน ถ้ามีน้ำใจต่อกันนะ ถ้าทำสิ่งใดแล้วจะหมดกำลังหมดแรงแล้วถอยออกมาแต่ไอ้คนที่ไปช่วยๆ โคนทุบรถไป ๒ คันแล้ว นี่ไง มันก็บอกจะไปช่วยเหลือ จะไปช่วยเหลือไอ้ ๑๓ นักฟุตบอล เวลามันไปเจอของในรถมันก็ทุบกระจกเลย

นี่ก็เหมือนกัน อยากเป็นพระเอก เผลอไม่ได้ เผลอทุบเลย ทุบรถไป ๒ คันแล้ว นี่เวลากิเลสมันไว้วางใจไม่ได้ กิเลสมันไว้วางใจไม่ได้นี่ไง แล้วบอกพูดอย่าเสียดสีกัน พูดอย่ากดขี่กัน

เขาไม่ได้กดขี่ ถ้าไม่ได้กดขี่ ใจที่เป็นธรรมนะ เป็นธรรม ความเสมอภาคเป็นธรรม แต่ถ้ามันเป็นกิเลส พูดเพื่อเสียดสี พูดเพื่อกดขี่ก็เพราะอยากดังอยากใหญ่ ใจอยากให้เขาอยู่ในอำนาจ ใจไว้วางใจแล้วเอ็งไม่ตายใช่ไหม

ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุดนะ ทุกคนต้องสิ้นชีวิตไปแน่นอน ถ้าทุกคนต้องสิ้นชีวิตไปแน่นอน จะต้องมีการอะไรมาเป็นเครื่องพะรุงพะรังทั้งนั้น แต่ครูบาอาจารย์ของเราท่านประพฤติปฏิบัติของท่านมาแล้ว สิ่งที้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาหรือสัตว์ชั้นสัตว์ๆ การรื้อสัตว์ชั้นสัตว์หรือสัตว์ชั้นสัตว์ในหัวใจอันนั้น

เวลาอยากเป็นพระเอก อยากเป็นนางเอกนะ มันไปกดขี่ข่มเหงเขา ความเสมอภาคๆ ใครๆ ก็มีความเสมอภาคเท่ากัน ถ้ามีความเสมอภาคเท่ากัน เราทำสิ่งใดมีน้ำใจต่อกัน คนเหมือนกัน ปรารถนาความดีเหมือนกัน ถ้าเรามีกำลังเท่าไร เราก็ทำของเราเท่านั้น ถ้าทำหมดกำลังแล้วก็ถอยออกไป อย่าไปเห็นลาภสักการะแล้วทุบกระจกเขา อยากจะได้ทรัพย์ในรถนั้น มันไม่เป็นประโยชน์ใดๆ เลย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ให้ท่านะ ศีล ๕ ปาณาติปาตา การทำชีวิตสัตว์ให้ตกลง ผิดศีล ๕ ถ้าเป็นพระก็เป็นอาบัติปาจิตตีย์ แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านบอกไม่ใช่การกล่าวร้าย การนิทา การตั้งใจ การทำให้ใครเจ็บปวด นั่นผิดศีลทั้งนั้นนะ นี่เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเขาจะจิตดวงให้กิเลสไม่ให้มันออกพ้นผ่าน ถ้าเราจิตดวงมันไม่ได้เนะ ถ้ามันทะลุกลางปล้อง

ออกมาได้นะ โอ๊ย! มันต่อต้าน คนนั่งภาวนารู้ทั้งนั้นนะ สิ่งที่เขาไวยากที่สุดคือหัวใจของเรา สิ่งที่จะเอาชนะไวยากที่สุดคือกิเลสในใจของเรา ชนะยากมาก ฉะนั้น เวลาชนะยากมาก สิ่งภายนอกสังคมมันเป็นปัญหาสังคม มันเป็นผลกระทบจากภายนอก มันเห็นๆ อยู่เนี่ยมันยังควบคุมไม่ได้ แต่เวลาในใจ ในใจไปควบคุมมันอย่างไร

นี่ไง องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบอก ห้ามเบียดเบียนกัน ห้ามทำร้ายกัน คำว่า “ฆ่า” คำว่า “ทำลาย” ห้ามเด็ดขาด แต่เวลาขย่องสรรเสริญ ขย่องสรรเสริญถึงการฆ่ากิเลสนะ เวลาสิ่งที่คุณฆ่าควรทำลายคือกิเลสค้นหาความทะยานอยากของคุณกลับไม่รู้ไม่เห็น ไม่รู้ไม่เห็น ไม่รู้จัก เวลาศึกษาธรรมะๆ ก็ศึกษาธรรมะเป็นกิเลสบังงา เอาธรรมะออกหน้า ฉันทเป็นคนที่มีคุณธรรม มารยาสาโดยทั้งนั้นนะ

คนจะมีศีลจะรู้ได้ต่อเมื่ออยู่ด้วยกัน อยู่ด้วยกันนานวันจะรู้เลยว่าคนนี้อยู่ในร่องในรอยหรือไม่ คนจะมีปัญญาๆ แสดงธรรมๆ อ้าปากมาจะรู้เลย โง่หรือฉลาด ถ้ามันโง่ จำมาแล้วก็มาพูด พูดผิดๆ ถูกๆ

แต่ถ้ามันเป็นความจริงๆ ธรรมะขององค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสรรเสริญมาก การฆ่ากิเลสๆ เพราะกิเลสเป็นนามธรรม กิเลสเป็นนามธรรม กิเลสเป็นเชื้อใจของอวิชชา เชื้อใจของภพ มันเชื้อใจอยู่ในหัวใจของเรา มันลากให้หัวใจนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แต่เพราะคนสร้างบุญสร้างกรรมมา มันได้สร้างคุณงามความดีมามันถึงได้เกิดเป็นมนุษย์ใจ เกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม หมดยุขัยก็ต้องเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ใครจะเชื่อไม่เชื่อนั้นเป็นสิทธิ์ แต่ความทุกข์ความยากในใจของคนมันเป็น สิ่งที่มีความทุกข์ความยากในใจของคน แล้วถ้ามันจะปรารถนาให้ถึงที่สุดแห่งทุกข์มันต้องแสวงหาใจของตน

ถ้าแสวงหาใจของตนนะ เรามาวัดมาวา มาวัดมาวาเพื่อมาฟังธรรม ฟังธรรมด้วยเหตุด้วยผล กาลามสูตร อย่าเชื่อว่าคนพูด อย่าเชื่ออาจารย์เก่ง ไม่ต้องเชื่อ เอาไปวิเคราะห์วิจัยขึ้นมา ถ้าวิเคราะห์วิจัยมันจะเข้ามาในใจของตนใจ ถ้ามันเข้ามาในใจของตน มันมีศรัทธามีความเชื่อของมันแล้วมันอยากจะประพฤติปฏิบัติ

ไปวัดไปวา ไปตากแดด ไปให้ยุ่งกั๊ด ไปในป่าในเขาไปอดๆ อดๆ ไปทำไม อยู่บ้านอยู่เรือน โอ๊ย! อุดมสมบูรณ์ยังภาวนาไม่ได้ แล้วไปอยู่ในป่าในเขาให้มันทุกข์มันยาก ทำไมต้องไปทุกข์ไปยากขนาดนั้น นี่มันอัตตคิลมถานุโยค กิเลสมันไม่ยอมให้ไป พอจะภาวนา ที่ไหนก็

ภาวนาได้ ที่บ้านเราก็ภาวนาได้ ที่บนฟูกสูงๆ ในห้องแอร์เย็นๆ ยิ่งภาวนาดีใหญ่เลย...นี่เวลากิเลส
มันหลอก มันหลอกอย่างนั้นนะ

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ ขึ้นมา เราจะเอาชนะมันๆ เวลาเรานั่งสมาธิภาวนา ทุกคนฟังชาน
หมดเลย มรณานุสติ เวลาระลึกถึงความตาย เวลาคนที่ภาวนาไม่ได้เขาให้ไปเที่ยวป่าช้า ให้ไปป่า
ไปเขา ในชุดงควัตรมันมีคุณสมบัติประโยชน์ในการปราบปรามกิเลส ในการไม่ให้กิเลสมันพ่นพ่าน
มันเป็นการบรรเทา คนเจ็บไข้ได้ป่วยหาหมอ หมอให้ยาลดไข้ ให้ยาต่างๆ เพื่อให้ไข้มันต่ำลง ไอ้
กิเลสที่มันข่มขี้หัวใจ ที่มันอหังการ ที่มันบอกว่าภาวนาที่ไหนก็ได้ที่มันแน่ มันยอของมันเยี่ยม มัน
ไม่เคยภาวนาได้เลย แล้วมันอวดเก่งนั้นนะ นี่ไง อยากเป็นพระเอก แต่กิเลสขี้หัวมันไม่รู้จัก

ฉะนั้น หลวงปู่มั่น คุณ หลวงตาเล่าให้ฟัง เห็นไหม องค์กรนี้ให้ไปอยู่ป่าช้านั้น องค์กรนี้ให้ไปอยู่
ในป่าในที่เสียเยอะๆ องค์กรไหนที่อหังการ องค์กรไหนที่เก่งให้ไปอยู่ที่นั่น

ไปอยู่ที่นั่นเพื่ออะไร ไอ้ที่ว่าเก่งๆ พอมันไปเจอเสือมันนั้นนะ เก่งขนาดไหนเจอความตาย คอ
ตกทั้งนั้นนะ เก่งขนาดไหนไปเจอผีเจอเปรต เก่งขนาดไหนให้ไปเที่ยวป่าช้า นั้นนะเพื่ออะไร นี่
ไง ยา นี้อาวุธ ยาเพื่อจะไม่ให้มันฟังชาน เวลามันนั่งสัปหงกโงกวง ไปนั่งกลางป่าช้าสิ ไม่กล้า
หลับเลย ตาพองเขียว กลัวผีมันจะหักคอ นี่มันคือยา แต่เราทำไม่ได้ เราทำไม่เป็นหรอก

นี่ไง เวลาฆ่า องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาสรรเสริญตรงนี้ ไม่ใช่เป็นพระเอก
นางเอกแล้วไปข่มขี้กัน เหยียบหัวย่าทำลายกัน ไร้สาระ จะเป็นพระเอกต้องเป็นพระเอกมี
สติสัมปชัญญะ คำว่า “มีสติ” จะทำให้คนคนนั้นเป็นคนดี บอกว่ามีสติแล้วจะไม่ผิดพลาดอะไร
เลย มันก็มีเวรมีกรรม อาจจะผิดพลาดได้บ้าง แต่การผิดพลาดนั้นมันก็น้อยลง

เราอย่าขาดสติ มีสติสัมปชัญญะแล้วได้ตรอง พอได้ตรองขึ้นมา ไอ้ที่อวดอ้าง ไอ้ที่พยายาม
จะพาไปป่าบอกอวด เราจะไม่ไปตามนั้นเลย กาลามสูตร ไม่เชื่อ ถ้าคินะ มันไปแล้ว ถ้าคินะ มัน
ไม่มาบอกเราหรอก

เวลาครูบาอาจารย์ของเรา ความดีๆ ท่านให้ประพฤติปฏิบัติเอา ให้มันเห็นจริงเห็นแจ้งขึ้นมา
ถ้าเห็นจริงเห็นแจ้งขึ้นมาในหัวใจของเรา การฆ่ากิเลส องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสรรเสริญ
ในพระไตรปิฎกนะ เวลาพระ เวลาไปเฝ้าองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์กรสมเด็จพระ

สัมมาสัมพุทธเจ้าจะถามเลย เธอยังพอนอนอยู่ได้หรือ เธอยังทนความทุกข์ความยากเรื่องของกาย เรื่องของธาตุ ๔ ชั้น ๕ นี้ได้อยู่หรือ เธอยังพอนอนได้อยู่หรือ พอนทนความทุกข์ได้อยู่ไหม

นี่คนที่เขาสะอาดบริสุทธิ์แล้วเขาเห็นใจ เห็นความเป็นอยู่ของร่างกาย มันมีความซราคร่ำคร่าเป็นเรื่องธรรมดา มันมีความเจ็บไข้เป็นเรื่องธรรมดา เธอพอนอนอยู่ได้ไหม ถ้าบอกว่าพอน ได้พระเจ้าค่ะ เพราะต่อหน้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีใครกล้าหน้าด้าน โทกหรือก เพราะถ้าโทก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะสวนกลับเลย โมฆบุรุษ หน้าด้านหน้าทน

แต่ถ้าเป็นความจริง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามกลับเลย ใครเป็นคนทรมานมา

พระที่ประพฤติปฏิบัติสำเร็จเป็นพระอรหันต์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะถามว่า ใครเป็นคนทรมานมา

คำว่า “ทรมาน” เหมือนสัตว์ ใครเป็นคนฝึกหัดมา ฝึกช้าง ฝึกวัว ฝึกต่างๆ คนฝึกมันต้องฝึก วัวนั้น ฝึกช้านั้นจนใช้ประโยชน์ได้ ครูบาอาจารย์ที่จะฝึกลูกศิษย์ลูกหาจะต้องฝึกหัดจนจิตใจ มันเข้มแข็ง จิตใจมันประพฤติปฏิบัติเป็นขึ้นมา ใครทรมานมา ใครทรมานมา นี้อยู่ใน พระไตรปิฎกทั้งนั้นนะ

คุณ ความเป็นจริงๆ สิ่งที่เราเป็นธรรมๆ สิ่งที่เป็นธรรม สังฆธรรม เราหาความจริงๆ หาความจริง เราก็ต้องย้อนกลับมาที่ว่าเรามีสติปัญญาหรือไม่ ถ้าเราไม่มีสติปัญญา เราจะเห็นแก้ว แหวนเงินทองเป็นของมีค่า เห็นลาภสักการะ โลกธรรม ๘ เป็นของมีค่า

แต่ถ้าเป็นคนที่มีคุณธรรมในหัวใจนะ สิ่งนั้นเขาวางไว้หมด คุณเศรษฐีสิ เศรษฐีใส่ของปลอม เขาว่าของจริงนะ ใส้เราคนจนไปเอาทองคำมาใส่ เขาว่านี่ไปขโมยใครมา เศรษฐีนะ มันใส่ของปลอมก็จริง นี่ไง ความเชื่อถือๆ ใส้เราไม่มีใครเชื่อถือ แหม! เต็มตัวเลย ไม่มีใครเขาเอาทั้งนั้นนะ

ความดี ความดีมันอยู่กับเรา ไม่ต้องไปอวดทั้งสิ้น ความดีๆ ไร ทำดีเพื่อความดี ทำดีทิ้งเหว ทำดีทิ้งเหวแล้วมันสบายใจมากนะ เราจะทำบุญ ๕ บาท ถ้าก๊อ้งยังไม่มาถ่ายยังไม่ให้ ถ้าก๊อ้ง ถ่ายเสร็จแล้วต้องลงหนังสือพิมพ์ด้วยนะ โฆษณาอยู่นั้นนะ นั่นมันเพื่ออะไรล่ะ ถ้าเราทำของเรา ทำบุญทิ้งเหวก็ทำแล้ว ทำแล้วมันยิ่งใหญ่

นี่ไง ไม่มีพระเอกไง ไม่มีพระเอก ไม่มีนางเอก ไม่มีอะไรทั้งสิ้น ยิ่งมีพระเอก มีนางเอก
นั่นนะกิเลสตัดหาความทะยานอยาก นั่นนะมันแสดงออก สิ่งที่แสดงออกคือเหยียบย่ำเขา
เหยียบย่ำเขาเพราะสำคัญตน ถ้าสำคัญตนว่าเรามีความสำคัญนะ มีปัญหาแล้ว เข้าศาลา ศาลานี้
เล็กเกินไป ถ้าไปไหนแล้วไม่มีใครต้อนรับ อู้ฮู! ทำไมไม่มีใครเห็นความสำคัญของเราเลย โอ้โฮ!
มันปวดหัวใจๆ

แต่คนที่เขามีปัญญานะ สูงส่งแค่ไหน เขาทำตนของเขาต่ำต้อย เขาอ่อนน้อมถ่อมตน ไปที่
ไหนไม่แสดงตัวเลย เมื่อก่อนหลวงตาท่านเล่าประจำ ถ้าท่านจะไปไหนนะ ท่านปลอมตัวไป ไม่
มีใครรู้จักหรืออก ไปนั่งเล่นอยู่กับเณร พอพระมาเห็น โอ้โฮ! ตกใจ รีบเข้าไปนิมนต์ท่าน อุบัติฐาก
ท่าน แล้วพาท่านกลับแล้วถามเณร เณร เอ็งรู้จักหรือนั่นใคร ที่เล่นกับเอ็ง ใคร ไม่รู้หรือ

นั่นนะเสียนะ นั่นนะเสื่อ

นี่ไง คนจริงเขาไปไหนเขาไม่ห่อหิมหรือ เขาไม่ต้องมีการล้อมหน้าล้อมหลัง ไม่ต้องมี
รถกลามนำหน้า ไม่ต้อง อันนั้นเป็นผู้นำ ผู้ที่เขาจะบริหารจัดการบ้านเมือง อันนั้นเราก็เห็นด้วย
แต่ไอ้ทิฏฐิมานะ ไอ้อหังการ ไอ้ความอยากแสดงออกด้วยความยิ่งใหญ่ ไร้สาระมาก ไร้สาระ
มาก อยากเป็นพระเอก แล้วผู้ร้ายไม่อยากเป็นนะ

แต่เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาท่านเปรียบเทียบถึงพญามาร
เหมือนยักษ์เหมือนมาร มันเป็นธรรมชาติฐาน แต่จริงๆ มันเลวร้ายยิ่งกว่ายักษ์กว่ามารนะ มัน
ทำลายชีวิตของเรา นะ คูตี อนันตริยกรรม ลูกฆ่าพ่อฆ่าแม่ กิเลสเวลามันปิดหูปิดตา มันทำได้
อย่างไร ลูกที่มันฆ่าพ่อฆ่าแม่มัน มันทำได้อย่างไร ลูกศิษย์เวลามันคิดลบด้างอาจารย์มันนะ มัน
ทำได้อย่างไร ลูกศิษย์คิดล้างครู มันทำได้อย่างไร นี่ไง กิเลสมันร้ายกว่ายักษ์กว่ามาร มันร้ายกว่า
สารพิษ ร้ายกว่ายาพิษ ร้ายกว่าทุกอย่างเลย

เวลาเปรียบเทียบ เวลาครูบาอาจารย์ท่านเปรียบเทียบ เปรียบเทียบเป็นยักษ์เป็นมาร เราว่า
กิเลสเป็นยักษ์เป็นมาร ไม่ใช่ กิเลสคือตัดหาความทะยานอยาก อยากดัง อยากใหญ่ อยากมี
อำนาจ อยากเป็นพระเอก นั่นนะคือกิเลส

แต่ครูบาอาจารย์ของเราถ้าเป็นธรรมแล้วนะ ไปไหนนะ ไปเรียบง่าย สมณะเป็นผู้เลี้ยงง่าย
ทุกคนเลี้ยงง่าย ไม่ต้องลืลา ไม่ต้องมารยาสาโดย ไอนั้นมันเรื่องกิเลสทั้งนั้น ต้องสร้างปัญหา

ขึ้นมาให้มีความสำคัญ แล้วก็ต้องมาพะเน้าพะนอ อู้ฮู! สุขยอดๆ...นั่นนะอยากเป็นพระเอก ผู้ร้าย ไม่ยอมเป็น

แต่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สังฆกรรมๆ นะ เราเข้ามาที่หัวใจของเรา ความเสมอภาคใจ เราให้โอกาสเขา ใครที่มีศรัทธาความเชื่อ เราให้โอกาสเขา เขาจะได้ส่งเสริมของเขา ไอ้ศรัทธาความเชื่อของเรา เราก็ดูแลของเรา

แล้วผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินะ ถ้าทำความสงบของใจได้ ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบแล้ว มันมีความสุขขึ้นมาแล้ว พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ถ้ายังไม่เห็นพุทธะ มันจะเกิดภวานามย ปัญญาขึ้นมาไม่ได้หรอก สิ่งที่เกิดขึ้นมาๆ มันเกิดจากโลกทัศน์ เกิดจากจิต เกิดจากภพ เกิดจากกิเลส ชัดๆ เลย เกิดจากกิเลส

แต่ถ้าทำความสงบของใจเข้ามา เวลาฝึกหัดใช้ปัญญา ฝึกหัดใช้ปัญญามันขึ้นมา มันจะเป็นภวานามยปัญญา เว้นไว้แต่สมาธิมันอ่อนลง มันเป็นสัญญา ถ้าเป็นสัญญานั้นนะบอกด้วยกิเลสๆ หลวงตาท่านจะบอกว่าสมุทัยมันเจือมาๆ

สมุทัยเจือมา สมุทัยคือกิเลสใจ กิเลสมันเจือมาๆ เจือมาในปัญญานั้น เจือมาในความคิดเรานั้น ถ้าเราไม่มีสติปัญญาก็เหมือนเราอยู่นี้ ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ทำแบบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลวงพ่อจะบอกว่าเป็นพระเอกๆ ได้อย่างไร ก็องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอย่างนี้เอง สอนให้ทำคุณงามความดี ก็ทำคุณงามความดีแล้วบอกว่า เป็นพระเอก

พอทำคุณงามความดี ทำคุณงามความดีก็ทำคุณงามความดีทิ้งเหวลิ คุณงามความดีแล้วไม่ไปคิดไปขวางใครๆ ถ้ามันไปคิดไปขวางใคร นั่นนะอยากเป็นพระเอก กิเลสมันสำคัญตน พอสำคัญตน มันยิ่งใหญ่ ยิ่งใหญ่มันก็ครอบงำหัวใจของตน พอครอบงำหัวใจของตนก็เหยียบย่ำหัวใจคนอื่น ถ้าจะมีสติสัมปชัญญะเข้าไปรู้เท่าทันจิตของตน เท่าทันกิเลสของตน โอ้โฮ! ปัญญา ทวนกระแสกลับ รู้ถึงพฤติกรรมในใจของตนนี้สุขยอด ยิ่งใหญ่ ดิงาม นี่ไง อุดตา หิ อุดตโน นา โถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาสอนเข้าไปแล้ว สอนเข้าไปในหัวใจของสัตว์โลก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาหรือสัตว์ขันธ์สัตว์ก็หรือสัตว์ขันธ์สัตว์หัวใจนี้

เพราะจิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ไม่ต้องไปรื้อมันหรือ ซากศพๆ สัปเหร่อมันเผาให้เอง แต่ถ้ารื้อหัวใจของสัตว์โลก พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาแล้ว จิตนี้มันไม่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ พญามารค้นหาไม่เจอ พ้นจากวัฏฏะไป องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภหรือสัตว์บนสัตว์อย่างนี้ไง

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราจะรื้อฟื้นตัวของเราเอง มันต้องเป็นความรู้สึกลึกซึ้งในหัวใจของเรา ถ้าความรู้สึกลึกซึ้งในหัวใจของเรา ประโยชน์ขึ้นมา มันประโยชน์กับเรา นี่คือสติปัญญาของเรา นี่คือศรัทธาความเชื่อของเรา ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ผู้ใดมีคุณธรรม เป็นศาสนทายาท เป็นธรรมทายาท ถ้ามมาๆ

หลวงตาเวลาท่านไปไหนเขาถามว่า หลวงตามีความรู้ขนาดไหน

ท่านบอกถามกามาสิ เออ! ถ้ามมาให้จน ถามที ถามผู้รู้ให้มันจน ใ้ผู้ไม่รู้ละสิกลัวเขาถาม พอเขาถามขึ้นมาทำแอกชั่น เอ้อะ! ทำโกรธเขา ทำว่าไม่เหมาะสม ไม่เชิดชู อยากเป็นพระเอก เอวัง